

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Szaknyelvi Intézet			
A tárgy neve: Szakorvosi terminológia Angol nyelven: Terminology of Clinical Specialties Német nyelven: Terminologie der klinischen Fachgebiete Kreditértéke: 2 Heti óraszám: előadás: gyakorlat: <u>szeminárium:</u> 2 Tantárgy típusa: kötelező <u>kötelezően választható</u> szabadon választható			
Tanév: 2022/23			
Tantárgy kódja: AOVNYE915_1M			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.), + 36-20-670-1330 Beosztása: igazgató Habilitációjának kelte és száma:			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvostudományi képzés keretében: A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az Orvosi terminológia című kurzus során elsajátított ismereteiket bővítsék: a teljes anatómiai szóanyagra rálátást kapjanak, a kifejezéseket értelmezve alkalmazzák, megismerjék a klinikai orvosi szakterületek kifejezéseinek jellegzetességeit és önállóan alkalmazzák az egyes szervrendszerekhez köthető diagnózisok megalkotása során. Főbb tartalmi csomópontok: <ul style="list-style-type: none"> - a hatékony orvos–orvos és orvos–beteg kommunikáció ismérvei - a teljes anatómiai nevezéktan jellegzetességei: anatómiai nevek feldolgozása, értelmezése - az egyes szervrendszerekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata - releváns, komplex klinikai diagnózisok, eljárások megnevezéseinek értelmezése autentikus orvosi dokumentumokban, valamint helyes használatuk - a kórbonctani diagnózisok nyelvi jellegzetességei - farmakológiai szakkifejezések sajátosságai - gyári és magisztrális készítmények rendelése - az orvosi terminológia latin, görög elemei és magyar megfelelőik			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): Szaknyelvi Intézet: 1094 Budapest, Ferenc tér 15.			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: <ul style="list-style-type: none"> - ismeri az orvosi szaknyelv, terminológia és nomenklatura fogalmát és megjelenési szintjeit - ismeri az orvosi műfajok szaknyelvi igényét - ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait - ismeri a szakszókinés latin nyelvi struktúráját - ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását - képes az orvosi szaknyelv értő befogadására - képes anatómiai neveket értelmezni és helyesen használni - képes diagnózist latin nyelven megadni - képes bármilyen gyári és magisztrális készítményhez orvosi vényt összeállítani			

- szakmai közegben magas szintű igényességgel fejezi ki magát - a szakma szokásait szem előtt tartva latin és görög kifejezések helyes használatával
- a mindennapi életben, a páciensekkel szemben fontosnak tartja a számukra is érthető kommunikációt, a latin és görög nyelvű kifejezések elmagyarázását

- hatékonyan közreműködik a szakmai kommunikációban
- szakmai ismeretei birtokában javaslatokat ad a latin és görög szakkifejezések hiányzó magyar változatainak megalkotására

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek): Orvosi terminológia (AOKNYE671_1M), vagy Latin nyelv I. (a korábbi kurrikulumban)

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A legkisebb hallgatói létszám: 7

A legmagasabb hallgató létszám: 20

Az előfeltételeket teljesítők közül bárki felveheti a kurzust.

A kurzusra történő jelentkezés módja: a Neptun-rendszeren keresztül

A tárgy tematikája (lehetőleg heti bontásban, sorszámozva):

1. hét:

szaknyelvi kompetencia: eligazodás az orvosi szakterületek között; fontosabb elváltozásokat jelentő szóelemek megértése és használata; a FoNo orvosi és gyógyszerészi kiadása közötti különbségek tudatosítása

anatómiai terminológia: a mozgásrendszer anatómia kifejezései

szókincs: főbb szervek anatómiai és klinikai megnevezései; a mozgásrendszer kórképei

nyelvi ismeretek: a terminusalkotás alapjai; birtokos szerkezet és többes szám anatómiai és klinikai kifejezésekben

2. hét:

szaknyelvi kompetencia: a szív- és érrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata; gyári készítmények rendelése

anatómiai terminológia: a mediastinum, a szív, a kis- és nagyvérkör anatómiája

szókincs: a szív- és érrendszerrel kapcsolatos, valamint kísérőbetegséggént jelentkező állapotok leírása zárójelentésben; fontosabb elváltozásokat jelentő szóelemek

nyelvi ismeretek: állapotokat és körülményeket kifejező szerkezetek használata diagnózisokban

3. hét:

szaknyelvi kompetencia: az emésztőrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata; a növényi drogok terminológiája megismerése

anatómiai terminológia: a hasúri zsigerek; a tápcsatornával és az emésztőmirigyekkel kapcsolatos terminológia

szókincs: a gyomor és az emésztőrendszer tünetei és elváltozásainak megnevezései; invazív eljárások megnevezései; a klinikai szaknyelv görög és latin paralell kifejezései

nyelvi ismeretek: lokalizáció és kísérő betegségek kifejezése diagnózisokban

4. hét:

szaknyelvi kompetencia: a légzőrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; a gyógynövényi készítmények rendelése

anatómiai terminológia: a felső légutak és a tüdő terminológiája

szókincs: a tüdő és a légzőrendszer struktúráinak, valamint azok tüneteinek, elváltozásainak megnevezései; klinikai vizsgálati módszerek

nyelvi ismeretek: a lokalizáció további megnevezései

5. hét:

szaknyelvi kompetencia: a kiválasztó szervrendszerrel kapcsolatos kifejezések használata; a sók neveinek megismerése a farmakológiában

anatómiai terminológia: a hasi és medencei zsigerek; a kiválasztó szervrendszer anatómiája

szókincs: a vesével és kiválasztással kapcsolatos anatómiai, élettani, kórélettani, műtéttani kifejezések

nyelvi ismeretek: diminutív formák az anatómiai nomenklatúrában és a diagnózisokban

6. hét: 1. írásbeli számonkérés

szaknyelvi kompetencia: a nemi szervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata;

nagy mennyiségű gyógyszerek rendelésének megismerése

anatómiai terminológia: a női és férfi nemi szervek anatómiája
szókincs: nőgyógyászati, terhességpatológiai, szülészeti és andrológiai kifejezések
nyelvi ismeretek: számformák és összetett számnevek az orvosi terminológiában

7. hét:

szaknyelvi kompetencia: az érzékszervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata;
a nemzetközi egység hivatkozása a gyógyszerrendelés során

anatómiai terminológia: az érzékszervek anatómiája

szókincs: a bőr, szem, a fül, a nyelv és az orr felépítésével és megbetegedéseivel kapcsolatos kifejezések

nyelvi ismeretek: a betegségek előrehaladottságának, fokának kifejezése

8. hét:

szaknyelvi kompetencia: az idegrendszerrel kapcsolatos főbb anatómiai és klinikai kifejezések megértése; gyógyszerhatástani megnevezések megértése

anatómiai terminológia: az idegrendszer anatómiája

szókincs: az agy szerkezetére és az idegek elhelyezkedésére utaló kifejezések, valamint gyakoribb neurológiai kórképek, tünetek, vizsgálati módszerek megnevezései

nyelvi ismeretek: gyógyszerhatástani terminuselemek használata

9. hét:

szaknyelvi kompetencia: daganatpatológiai kórképek megnevezéseinek megértése és használata, kórbonctani diagnózisok elemzése és írása; onkológiai gyógyszeres terápiák

anatómiai terminológia: egyes zsigeri szervrendszerek terminológiája

szókincs: sejttani és szövettani terminológia, daganatos elváltozások

nyelvi ismeretek: a kórbonctani diagnózisok formai követelményei

10. hét:

szaknyelvi kompetencia: endokrin kórképek megnevezéseinek megértése és használata, a magisztrális készítmények adagrendelési lehetőségei

anatómiai terminológia: a belső elválasztású mirigyek terminológiája

szókincs: endokrin szervek anatómiája és kórképei, hormonok terminológiája

nyelvi ismeretek: a kórbonctani diagnózisok összekötő elemei

11. hét:

szaknyelvi kompetencia: infektológiai kórképek megnevezéseinek megértése és használata

anatómiai terminológia: egyes zsigeri szervrendszerek terminológiája; a Ph. Hg. vakcinái

szókincs: fertőző betegségek és tüneteik, mikroorganizmusok nomenklaturája,

nyelvi ismeretek: kórbonctani diagnózisok elemzése és írása

12. hét:

szaknyelvi kompetencia: esettanulmányok értelmezése

anatómiai terminológia: a feldolgozott anatómiai terminológia áttekintése

szókincs: a vonatkozó klinikai és farmakológiai szókincs

nyelvi ismeretek: a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálástól, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:-

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka: -

(Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.)

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást.

A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.

<p>A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban: Zárthelyi dolgozatok: 6. és 13. hét; Moodle-feladatlapok: folyamatosan, heti rendszerességgel Téma: az elvégzett tananyag Pótlás és javítás: az oktatóval előre egyeztetett órán kívüli időpontban. Dolgozatot javítani legfeljebb két alkalommal lehet.</p>
<p>A félév aláírásának követelményei: - Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást; - a zárthelyi dolgozatok megírása; - a Moodle-feladatlapok kitöltése.</p>
<p>A vizsga típusa: gyakorlati jegy</p>
<p>Vizgákövetelmények: -</p>
<p>Az osztályzat kialakításának módja és típusa: A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye a meghatározó. Összesített eredményük értékelése: 90–100% = jeles (5) 75–89% = jó (4) 60–74% = közepes (3) 50–59% = elégséges (2) 0–49% = elégtelen (1)</p>
<p>A vizsgára történő jelentkezés módja:-</p>
<p>A vizsga megismétlésének lehetőségei:-</p>
<p>A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím): <i>Tananyag:</i> A szakorvosi terminológia görög–latin alapjai. Kézirat. Orvostanhallgatók számára. Összeállította: Barta Andrea–Varga Éva Katalin. Budapest. <i>Segédkönyvek:</i> Donáth Tibor (szerk.): Anatómia szótár - Lexicon Anatomiae - Anatomical dictionary - Anatomisches Wörterbuch. Budapest, Semmelweis Kiadó. Paulsen F. - Waschke J.: Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. kötet. Budapest, Medicina Kiadó. Gaál Tamás (szerk.): Formulae Normales VII. - Szabványos vényminták. Budapest, Melánia Kiadó, 2003. A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása: BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995. Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002³, Medicina Könyvkiadó Rt. Belák Erzsébet: Lingua Latina medicinalis. Budapest, 2007², Semmelweis Kiadó. Belák Erzsébet: Orvosi terminológia. Budapest, 2005, Semmelweis Kiadó.</p>
<p>A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:</p>
<p>A gesztorintézet igazgatójának aláírása:</p>
<p>Beadás dátuma: 2021. 02. 15.</p>

OKB véleménye:

Dékáni hivatal megjegyzése:

Dékán aláírása: